

בית משפט השלום פתח-תקוה

התובע:

בניה יוסף ח. ת.ז. 036487429

מרחוב הפלמ"ח 37 תל-אביב, טל': 055-4375042

באמצעות בא כוחו עו"ד עדיאל דהן (מ.ר. 80669)
מרח' נח מוזס 4 ראשון לציון ("צרפתי ספייס", קומה 4)
טל': 054-2535435

כתובת דוא"ל: adiel@dahan-law.co.il

- נ ג ד -

הנתבעת:

פרשמרקט בע"מ ח.פ. 513226050

גרין פארק, יקום, מיקוד 6097200 - אצל פז קמעונאות ואנרגיה בע"מ

סוג התביעה ומהות הבקשה: תביעה ייצוגית בהתאם לפרט 1 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בעניין שבינו לבין לקוח.

סעדים מבוקשים: השבה ופיצוי; צו הצהרתי; צו עשה.

סכום תביעתו האישית של התובע: 50.46 ₪.

תיקים קשורים: ת"צ 18-10-1497 גיל פלדמן נ' פרשמרקט בע"מ; ת"צ 23-05-57041 עטר נגד פרשמרקט בע"מ (התיק אוחד עם ת"צ 23-05-69044 אביטבול נ' פרשמרקט בע"מ; ת"צ 19-02-33875 אבנר רשף נ' חביב בעיר בע"מ.

סכום התביעה הייצוגית: לא ניתן להערכה בשלב זה. מתחת ל-2.5 מליון ₪.

תשלום אגרה: 3,490 ₪ (מחצית ראשונה), בהתאם לפרט 4 לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

תובענה ייצוגית

א. התביעה בתמצית

1. תביעה זו עוסקת בהפרות דין שמבצעת הנתבעת – חברת פרשמרקט בע"מ (להלן – הרשת או הנתבעת) – בעת שיווק ומכירת מוצרים שקילים בסניפי רשת "סופר חביב" שבבעלותה.
2. הבקשה עוסקת בסוגייה מוכרת שבאה זה מכבר לפתחם של בתי המשפט לא פעם במסגרת הליכים שונים, ביחוד במסגרת תובענות ייצוגיות.
3. סיפור המעשה פשוט: חלק ממוצרי הרשת נמכרים בסניפיה השונים לפי יחידות משקל (x ₪ לכל קילו). הרשת מוסיפה את משקל האריזות (קופסאות, מגשיות, שקיות, ניילונים וכדו' בגדלים ובמשקלים שונים) למשקל המוצר, בניגוד לדין.
4. כך, בעת שקילת המוצר לשם חישוב מחירו, שוקלת הרשת את המוצרים הנמכרים יחד עם האריזתו, ומחייבת את הצרכנים – שלא כדין – לשלם גם עבור משקל האריזתו על פי תעריף המוצר עצמו (מחיר שמשתנה בין מוצר למוצר). הצרכן משלם עבור אריזות כאילו היו חלק מן המוצר הנרכש עצמו.

5. **הדין ביחס לסוגיה זו הוא פשוט:** חיוב הצרכן לשלם גם עבור משקל האריזה הינו נוהג פסול שמנוגד לדין. כך קבעו שורה ארוכה של החלטות וכן עמדות שהגיש המאסדר לעניין זה (הרשות להגנת הצרכן) בתיקים שונים שעסקו בסוגיה זו.

6. כפי שנראה להלן, הרשת משווקת בסניפי "סופר חביב" מוצרים שונים (בשרים, עופות, דגים, פירות, ירקות, פיצוחים, חמוצים, גבינות, מאפים וכדו') שנארוזים בתוך אריזות בגדלים ובמשקלים שונים שנמכרים לפי יחידת משקל. לצורך חישוב מחיר המוצרים, הם נשקלים יחד עם האריזות, כאשר הרשת לא מפחיתה (לכל הפחות, לא הפחיתה עד למשלוח הפניה המוקדמת) – באופן שיטתי – את משקל האריזות.

7. מדובר בהתנהלות פסולה שמנוגדת לדין, ומהווה הפרה של הוראות דין רבות, ובכלל זאת הפרת סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן, השתמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"); הטעיה צרכנית בניגוד לסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת סעיף 20(ב) לחוק המכר, התשכ"ח-1968; הפרות חוזיות; הפרת חובה חקוקה ועוד, הכל כפי שיפורט להלן.

8. חשוב לציין כבר כעת שהתובע פנה אל הנתבעת בפניה מוקדמת בטרם הגשת התובענה. בעקבות הפניה מקדימה, החלה הנתבעת לתקן את התנהלותה (אם כי לא באופן מלא ועדיין קיימות הפרות גם בימים אלה), אולם לא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות שייתרו את ניהול ההליך.

ב. הצדדים

9. התובע הוא עו"ד בהשכלתו. הוא מתגורר בתל-אביב והוא נוהג לרכוש מעת לעת מוצרים שונים בסניפי "סופר חביב". כפי שיפורט להלן, ככלל, בכל הרכישות שביצע לפני משלוח הפניה המוקדמת הוא חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, בהתאם למחיר המוצר הנרכש. למען הגילוי הנאות יצוין שהתובע משמש תובע ייצוגי בת.צ. 57594-12-24 שעניינו גם בעילת אי קיזוז משקל האריזות. עוד יצוין שהח"מ, ב"כ התובע, ייצג ומייצג בהליכים שמעלים סוגיה דומה, לרבות: ת"צ 33231-03-20; ת"צ 40308-01-22; ת"צ 52788-12-22; ת"צ 56534-05-23; ת"צ 40646-05-23; ת"צ 13361-06-23; ת"צ 45095-07-23 ועוד.

10. הנתבעת, פרשמרקט בע"מ, היא חברה פרטית אשר בבעלותה מספר רשתות לממכר מזון (לרבות: סופר דוש, מחסני להב, היפר דודו, מחסני מזון חינוס פלוס ועוד). בין היתר הנתבעת הינה הבעלים – החל מאוגוסט 2023 – גם של רשת "סופר חביב" המונה (למיטב ידיעת התובע) 4 סניפים באזור המרכז.

11. עוד בטרם נציג את העובדות בעניינו של התובע, נפרט להלן את הוראות הדין ואת המסגרת הנורמטיבית בסוגיית קיזוז משקל אריזה.

ג. מסגרת נורמטיבית – החובה לקזז משקל אריזה והאיסור לגבות עבור אריזה מחיר שנגזר ממחיר המוצר הנרכש

12. ס' 2(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הצרכן) קובע כי:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:
(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;
(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

13. סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן קובע כי:

(א) עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל.

(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה -

(1) של המחיר הכולל בלבד, ורק במטבע ישראלי;

(2) במקום הנראה לעין, בספרות ברורות וקריאות.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו- (ב) יחולו גם על טובין המוצגים על ידי עוסק לראווה בכל דרך שהיא, באופן הנותן יסוד להניח שהטובין, או טובין הדומים להם, מוצעים על ידי לצרכן למכירה.

(ד) המחיר המחייב של טובין יהיה המחיר שהוצג עליהם בהתאם להוראות סעיף זה, אף אם מחירם בקופה גבוה מהמחיר האמור.

(ה) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי טובין שלגביהם תהיה חובה להציג, נוסף על המחיר הכולל או במקומו, את המחיר ליחידת מידה, משקל או נפח, הכל כפי שיקבע.

14. המחיר הכולל מוגדר בס' 17א לחוק הגנת הצרכן, בהאי לישנא:

בפרק זה, "המחיר הכולל" - מחיר הכולל את סך כל התשלומים בעבור נכס או שירות ואת סך כל המסים החלים עליהם או על מכירתם והנגבים על ידי עוסק, לרבות -

(1) מס ערך מוסף, אגרות או תשלומי חובה;

(2) כל תשלום אחר הנלווה לרכישת אותו נכס או שירות, בלי שניתנת לצרכן אפשרות מעשית לוותר עליו במסגרת העסקה.

15. ביום 25.12.2012 הוציא הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר חוגן הנחיות באשר ל"מוצר הנארז בבית העסק". מפאת חשיבותן, נביאם כלשונן:

מקום בו המוצר האמור לעיל, טאז באריזה בבית העסק לפני מסירתו לצרכן, תחול התנחית הבאה -

1. בכל מקרה, על העוסק להניח את האריזה על גבי המשקל, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר בכמות שביקש הצרכן. איפוס המשקל מחויב בין אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה ובין אם לאו.

2. אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה עליו להציג לצרכן את מחירה.

3. הצגת המחיר תהיה על האריזה ואם האריזה מוצבת מאחורי דלפק רחוק מעין הצרכן, על העוסק להעמיד שלט בסמוך למקום מסירת המוצר ללקוח, המגלה לצרכן מהו מחיר האריזה.

4. מחיר האריזה יהיה מחיר רגיל כגון, 20 אג' ולא אחוז מסוים ממשקל המוצר.

5. המחיר הסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה.

הפרת ההנחיה כאמור לעיל, מתווה עבירה של אי הצגת מחיר של האריזה בניגוד לסעיף 17ב כן עבירה של הטעיה בניגוד לאמור בסעיף 2 לחוק.

• הנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן מ- 25.12.2012 - "מוצר הנארז בבית העסק", מצ"ב כנספח 2.

16. בהתאם למקובץ, נמצאנו למדים כי:

16.1 בעת מכירת מוצר הנארז בבית העסק, על העוסק מוטלת חובה להניח אריזה, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר.

16.2 אם העוסק מעוניין לגבות תשלום עבור האריזה עליו להציג בפני הצרכן את מחירה (על האריזה עצמה או בשלט בסמוך למקום מסירת המוצר).

16.3 מחיר האריזה יהיה קבוע מראש ולא כנגזרת ממחיר המוצר הנרכש.

17. ואכן, בתי המשפט פסקו - לא פעם וגם לא פעמיים - כי חל איסור לחשב את מחירי דברי המאכל הארוזים, על פי המשקל הכולל גם את האריזות, במכפלת המחיר ליחידת משקל של דבר המאכל. ר' הליכים לדוג':

17.1. ת"צ (מחוזי ב"ש) 44841-08-16 רותם צור נ' א.מ. יוסף תבל מרכז אירועים בע"מ (נבו 12.05.2020) (להלן – עניין תבל): "לענייננו, סבורני, על רקע האמור, כי יש לפרש את הוראות סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן, המחייבות עוסק בהצגת מחיר כולל בגין טובין שהוא מוכר, כאוסרות על הנתבעת, לחשב את מחירי דברי המאכל הארוזים, על פי המשקל הכולל גם את האריזות, במכפלת המחיר ליחידת משקל של דבר המאכל. אין כמובן מניעה, כי הנתבעת תגבה תשלום עבור האריזות, אלא שאז, מחיר האריזות צריך להיות נקוב מראש, וכמובן, אין לקבל, כי יהא תלוי במחיר המאכל שייארז באריזה." יצוין כי הליך זה הסתיים בהסדר פשרה שאושר בפסק דין מיום 24.5.2023, לפיו, בין היתר, זכה הציבור לפיצוי והטבות משמעותיות.

17.2. ת"צ (מרכז) 67528-11-18 שרה ברק נ' יינות ביתן בע"מ (נבו, 11.4.2023): "בכל הנוגע לחיוב צרכנים ללא ידיעתם בתוספת מחיר בגין אריזות ניילון במכירת מוצרים/פיצוחים טבעיים, אני סבור כי למרות משקלה הנמוך של שקית ניילון עד 2 גרם, גם במקרה זה חובה על הנתבעת לקזז את משקל שקית הניילון ממשקל המוצר הטבעי הארוז ובהתאם לחשב את מחירו כפי שהוצג לצרכן. אני סבור, כי על אף שמדובר במספר גרמים בודדים שלא הפחיתה הנתבעת בגין משקל שקית הניילון, עדיין נוכח הוראות חוק הגנת הצרכן והנחיות הממונה, כאשר מדובר בהפרה רחבה של איסור הטעיה של הצרכן ואי הצגת מחירו הכולל של המוצר לרבות האריזה, שכן הנתבעת מציגה מחירים שבפועל אינם כוללים את התוספת הנגבית מהצרכן בקופה עקב הוספת משקל האריזה למשקל מוצרי המזון, אין מדובר בעניין זניח או בזוטי דברים".

17.3. ת"צ 44698-01-17 אליהו עטר נ' כל בו חצי חינם בע"מ (נבו 22.02.2023) – הליך שנוהל בסוגיית אי קיזוז משקל דפי ההפרדה של השניצלס. מונה מומחה שהעריך את הגביה העודפת בגין דפי ההפרדה בסך של 7.49 מליון ₪. הנתבעת שם התחייבה לקזז את משקל דפי ההפרדה. בתיק הוגשה עמדת המאסדר (הרשות להגנת הצרכן) ולפיה יש לקזז כל מה שהוא לא המוצר עצמו כולל דפי ההפרדה. מפאת חשיבות הדברים, נביאם לקמן מתוך עמדת הרשות:

3. הרשות חוזרת על עמדתה שהוגשה בתיק זה, לפיה אי קיזוז מלוא משקל האריזה מהווה הפרה של סעיף 17 וסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, ולכן אינה מסכימה עם ה"פתרון הטכנולוגי" לפיו תהא הפחתה של 3% ממשקל המוצר בלי לשקול את האריזה בפועל.

• עמדת המאסדר שהוגשה בת"צ 44698-01-17 מצ"ב כנספח 3.

18. מן הראוי להזכיר גם את ס' 20 (ב) לחוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן – חוק המכר) הקובע כי: "נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי".

19. בעניין תבל נקבע ביחס לכך כי: "הדברים לעיל מתיישבים גם עם סעיף 20 לחוק המכר הקובע כי יש לחייב את הלקוח בהתאם למשקל נטו של דבר המאכל: "נקבע מחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי".

20. סיכומו של דבר, נמצאנו למדים כי חיוב הצרכן לשלם עבור משקל האריזות לפי תעריף המוצר – איננו חוקי.

21. כפי שיפורט לקמן, הרשת מפרה את הוראות הדין. עליה לחדול מהתנהלותה המפרה ולפצות את הקבוצה בגין העוולות שבוצעו (ומבוצעות גם בימים אלה). עוד בטרם ניגע בעובדות הרלוונטיות בעניינו של התובע, חשוב לציין שכנגד הנתבעת חוגשו בעבר מספר תובענות ייצוגיות בסוגיית קיזוז משקלי אריזה. על כך להלן.

4. הליכים קודמים שהוגשו כנגד הנתבעת וכנגד רשת "חביב בעיר" בסוגיית קיזוז משקל אריזות

22. לשם שלמות התמונה, נספר כי לאורך השנים הוגשו הן כנגד הנתבעת והן כנגד רשת "חביב בעיר" (לפני שנרכשה על-ידי הנתבעת) מספר הליכים ייצוגיים בעילת אי קיזוז משקל אריזות המוצרים השקילים הנמכרים בסניפיה. וכדלקמן:

23. ת"צ (מחוזי מרכז) 1497-10-18 גיל פלדמן נ' פרשמרקט בע"מ (נבו 21.12.2020) - תובענה שהוגשה בנוגע לאי קיזוז מוצרי בשר ועוף – במסגרת הסדר פשרה התחייבה הנתבעת בין היתר כי: "תמשיך לעשות שימוש בסניפיה במשקלים חכמים, ותודא כי בכל אחד מסניפיה ננקטים אמצעים שיבטיחו כי שקילת המוצרים נשוא ההליך מתבצעת כך שהצרכן מחויב תוך נטרול משקל האריזה בהתאם להוראות הדין".

24. ת"צ 57041-05-23 עטר נגד פרשמרקט בע"מ (התיק אוחד עם ת"צ (מחוזי מרכז) 69044-05-23 אביטבול נ' פרשמרקט בע"מ (נבו 28.8.2024) - תובענה ייצוגית בעילת אי קיזוז משקל אריזות בשר ועוף, ירקות ודגים. התובענה מתנהלת בימים אלה בבית המשפט המחוזי מרכז, אולם לא ביחס לרשת "סופר חביב".

25. ת"צ (מחוזי מרכז) 33875-02-19 אבנר רשף נ' חביב בעיר בע"מ (נבו 20.11.2022) - תובענה ייצוגית בעילת אי קיזוז משקל אריזות בשר, עוף, ודגים. במסגרת הסדר פשרה התחייבה הרשת, בין היתר: "לחייב את לקוחותיה לפי משקל המוצר בלבד (ללא האריזה) כנדרש בדין. לצורך מניעת הישנות מקרים כאמור, תערוך הנתבעת בדיקות תקופתיות בסניפיה לבדיקת ואכיפת יישום ההוראות והנהלים כאמור. לחלופין, הנתבעת מתחייבת להתקין בסניפיה משקלים חכמים אוטומטיים שימנעו שקילת אריזות יחד עם מוצריהן".

26. כפי שנראה לקמן, באופן חמור במיוחד הנתבעת מפרה את התחייבויותיה. ככלל, למעט מספר חריגים, היא אינה מקזזת את משקל אריזות המוצרים השקילים הנמכרים בסניפיה. לקמן יפורטו העובדות.

27. כאמור, אין מדובר בתביעה ראשונה כנגד הנתבעת בסוגיית קיזוז משקלי אריזות. העובדה שעדיין יש הפרות שיטתיות מעידה על אחת משתיים – 1. משתלם לנתבעת להפר את הדין בכוונה תחילה, כיוון שהיא מתעשרת מכך (וגם כאשר היא נתפסת היא נתבעת לציבור רק קמצוץ מגובה ההתעשרות/הנוק האמיתי, במקרה הטוב). 2. התנהלות הנתבעת רשלנית, חובבנית ואדישה כלפי הציבור. כך או כך, בנסיבות ובהתאם לפסיקה - יש להחמיר עם הנתבעת על העוולה החוזרת.

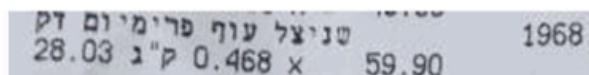
ה. העובדות הצריכות לעניין

28. כאמור, התובע רוכש מפעם לפעם מוצרים שונים מסניפי הרשת.

29. ביום 26.9.2024 ביקר התובע בסניף הרשת בגבעת שמואל. התובע רכש מספר מוצרים, לרבות מוצרים שקילים. התובע מכיר את החובה לבצע קיזוז של אריזות המוצרים השקילים. לכן, הוא ביקש לבחון האם הרשת נוהגת כדין בעניין זה. בשקילות שערך בביתו, התברר שמשקל אריזות המוצרים השקילים לא קוזז.

• חשבונית רכישה 26.9.2024 מצ"ב כנספח 4.

30. כך, למשל, התובע רכש חבילת שניצל (שעטופים בניירות הפרדה) במחיר של 59.9 ₪ לקילו. החיוב בחשבונית בוצע לפי 468 גרם. משקל זה צוין כמשקל נטו גם על המדבקה שעל המוצר:

31. אלא מאי? בשקילה שביצע התובע התברר שהמשקל בגינו חויב, הוא משקל ברוטו של המוצר. דהיינו משקל השניצלים, כולל המגשית והניילונים העוטפים אותם (שמשקלם 20 גרם), ואילו משקל המוצר נטו הוא 447 גרם:

32. התוצאה היא שהתובע שילם 1.19 ₪ עבור 20 גרם של אריזה וניילונים (59.9*0.02). כך גם לגבי מוצרי המאפה. החיוב נעשה ללא קיזוז משקל השקית בהם נארגזים המאפים. להלן נציג את נתוני הרכישה:

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
קראוסון	43 ₪	42 גרם	35.7 גרם	6.5 גרם	$0.0065 * 43 = 0.27$ ₪	תיעוד שקילות מאפים – נספח 5.
בוריקיטס	46 ₪	58 גרם	51.3 גרם	6.5 גרם	$0.0065 * 46 = 0.29$ ₪	
שניצל	59.90 ₪	468 גרם	447 גרם	20 גרם (מגשית + ניילונים)	$0.036 * 59.90 = 2.15$ ₪	תיעוד שקילות נספח 6.

33. לאור הממצאים, ביקש התובע לבחון האם מדובר בהפרה שיטתית של הרשת. התובע ביצע רכישות נוספות ביתר סניפי הרשת. המסקנה שעלתה היא שהרשת אינה מקזזת את משקלי אריזות המוצרים השקילים (למעט מקרים בודדים וחריגים). להלן יפורטו הדברים.

רכישה מס' 2 – 13.1.2025 – סניף פתח תקוה (כפר גנים)

34. ביום 13.1.2025 ביצע התובע רכישה בסניף הרשת בכפר גנים. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה מיום 13.1.2025 בסניף כפר גנים מצ"ב כנספח 7.

35. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
מאפים	50 ₪	62 גרם	57.8	5.6 גרם	$0.006 * 50 = 0.3$ ₪	תיעוד שקילות נספח 8.
שניצל	59.90 ₪	622 גרם	36 גרם (מגשית + ניילונים)	18 גרם	$0.036 * 59.90 = 2.15$ ₪	תיעוד שקילות נספח 9.

רכישה מס' 3 – 13.1.2025 – סניף פתח תקוה (עצמאות)

36. ביום 13.1.2025 ביצע התובע רכישה בסניף הרשת בפתח תקוה (עצמאות). התובע רכש שני סוגי גבינות. במקרה חריג זה נעשה קיזוז, אולם רק לגבי סוג אחד של גבינה (עמק). הקיזוז מצוין בחשבונית, מה שמעיד על כך שלגבי יתר המוצרים לא מבוצע קיזוז.

- חשבונית רכישה גבינות מיום 13.1.2025 בסניף פתח תקוה מצ"ב כנספח 10.

37. להלן נציג את הנתונים של הגבינה שלא קוזזה:

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
מוצרלה	99 ₪	112 גרם	91	21 גרם	$0.021 * 99 = 2.07$ ₪	תיעוד שקילות נספח 11.

רכישה מס' 4 – 13.1.2025 – סניף פתח תקוה (עצמאות)

38. ביום 13.1.2025 ביצע התובע רכישה נוספת בסניף הרשת בפתח תקוה (עצמאות). המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה שנייה מיום 13.1.2025 בסניף פתח תקוה (עצמאות) מצ"ב כנספח 12.

39. לחלן נציג את הנתונים ברכישה זו :

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
שניצל	59.90 ₪	422 גרם	400 גרם	23 גרם	$1.37 \text{ ₪} = 0.023 * 59.90$	תיעוד שקילות נספח 13.
בוטן (נכתב בטעות גרעין אבטיח)	60 ₪	76 גרם	67 גרם	8.4 גרם	$0.48 \text{ ₪} = 0.008 * 60$	תיעוד שקילות נספח 14.
גרעין שחור	31 ₪	98 גרם	71 גרם	27 גרם	$0.83 \text{ ₪} = 0.027 * 31$	תיעוד שקילות נספח 15.
מאפים	50 ₪	62 גרם	57 גרם	5.8 גרם	$0.3 \text{ ₪} = 0.006 * 50$	תיעוד שקילות נספח 16.

רכישה מס' 5 – 13.1.2025 – סניף קרית אונו

40. ביום 13.1.2025 ביצע התובע רכישה בסניף הרשת בקרית אונו. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש, למעט ביחס לגבינה מגורדת (הקיוז מצוין בחשבונית).

- חשבונית רכישה מיום 13.1.2025 בסניף קרית אונו מצ"ב כנספח 17.

41. לחלן נציג את הנתונים ברכישה זו :

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
פרגית	79.90 ₪	402 גרם	388 גרם	14 גרם	$1.11 \text{ ₪} = 0.014 * 79.90$	תיעוד שקילות נספח 18.
שניצל	59.90 ₪	400 גרם	381 גרם	18.5 גרם	$1.1 \text{ ₪} = 0.0185 * 59.90$	תיעוד שקילות נספח 19.
גבינה עמק	66.9 ₪	70 גרם	65 גרם	7.6 גרם	$0.46 \text{ ₪} = 0.007 * 66.9$	תיעוד שקילות נספח 20.
בורקס	63 ₪	75 גרם	67 גרם	5.4 גרם	$0.31 \text{ ₪} = 0.005 * 63$	תיעוד שקילות נספח 21.

רכישה מס' 6 – 21.1.2025 – סניף גבעת שמואל

42. ביום 21.1.2025 ביצע התובע רכישה בסניף הרשת בגבעת שמואל. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה מיום 21.1.2025 בסניף גבעת שמואל מצ"ב כנספח 22.

43. לחלן נציג את הנתונים ברכישה זו :

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
סלמון	110.90 ₪	235 גרם	226 גרם	10 גרם	1.1 ₪ = $0.01 * 110.90$	תיעוד שקילות נספח 23.
אמנון	34.9 ₪	205 גרם	200 גרם	6 גרם	0.2 ₪ = $0.006 * 34.9$	תיעוד שקילות נספח 24.
מוצרלה נקניק	109 ₪	82 גרם	67 גרם	15 גרם	1.6 ₪ = $0.015 * 109$	תיעוד שקילות נספח 25.
שרי	16.9 ₪	195 גרם	185 גרם	11 גרם	0.18 ₪ = $0.011 * 16.9$	תיעוד שקילות נספח 26.
מאפים	43 ₪	64 גרם	59 גרם	6 גרם	0.25 ₪ = $0.006 * 43$	תיעוד שקילות נספח 27.
גרעין שחור	31 ₪	92 גרם	85 גרם	7 גרם	0.21 ₪ = $0.07 * 31$	תיעוד שקילות נספח 28.
זית	65 ₪	88 גרם	73 גרם	15 גרם	0.97 ₪ = $0.015 * 65$	תיעוד שקילות נספח 29.

רכישה מס' 7 – 21.1.2025 – סניף כפר גנים

44. ביום 21.1.2025 ביצע התובע רכישה נוספת בסניף הרשת בכפר גנים. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה מיום 21.1.2025 בסניף כפר גנים מצ"ב כנספח 30.

45. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
פרגית	79.90 ₪	124 גרם	111 גרם	13 גרם	1.03 ₪ = $0.013 * 79.90$	תיעוד שקילות נספח 31.
עוף	39.90 ₪	258 גרם	240 גרם	17 גרם	0.67 ₪ = $0.017 * 39.90$	תיעוד שקילות נספח 32.
אמנון	35.9 ₪	420 גרם	402 גרם	6 גרם	0.2 ₪ = $0.006 * 34.9$	תיעוד שקילות נספח 33.
תפוחים	12.9 ₪	450 גרם	421 גרם	23 גרם	0.29 ₪ = $0.023 * 12.9$	תיעוד שקילות נספח 34.

רכישה מס' 8 – 21.1.2025 – סניף פתח תקוה

46. ביום 21.1.2025 ביצע התובע רכישה בסניף הרשת בפתח תקוה. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה מיום 21.1.2025 בסניף פתח תקוה מצ"ב כנספח 35.

47. לחלן נציג את הנתונים של רכישה זו :

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
שרי	21.9 ₪	410 גרם	396 גרם	13 גרם	$0.013 * 21.9 = 0.28$ ₪	תיעוד שקילות נספח 36.
שקד	61 ₪	224 גרם	218 גרם	7 גרם	$0.07 * 61 = 0.42$ ₪	תיעוד שקילות נספח 37.
אגוזי מלך	79 ₪	170 גרם	140 גרם	30 גרם	$0.03 * 79 = 2.37$ ₪	תיעוד שקילות נספח 38.

רכישה מס' 9 – 21.1.2025 – סניף פתח תקוה (רכישה שנייה)

48. ביום 21.1.2025 ביצע התובע רכישה נוספת בסניף חרשת בפתח תקוה. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה שנייה מיום 21.1.2025 בסניף פתח תקוה מצ"ב כנספח 39.

49. לחלן נציג את הנתונים ברכישה זו :

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
גרעין אבטיח	60 ₪	138 גרם	109 גרם	29 גרם	$0.029 * 60 = 1.74$ ₪	תיעוד שקילות נספח 40.
מאפים	50 ₪	124 גרם	117 גרם	7 גרם	$0.007 * 50 = 0.35$ ₪	תיעוד שקילות נספח 41.
גבינה עמק	66.9 ₪	62 גרם	57 גרם	8 גרם	$0.008 * 66.9 = 0.53$ ₪	תיעוד שקילות נספח 42.
אמנון	39.9 ₪	195 גרם	179 גרם	10 גרם	$0.01 * 39.9 = 0.39$ ₪	תיעוד שקילות נספח 43.
גרעין שחור	31 ₪	116 גרם	108 גרם	8 גרם	$0.08 * 31 = 0.24$ ₪	תיעוד שקילות נספח 44.
שניצל	59.90 ₪	214 גרם	199 גרם	15 גרם	$0.015 * 59.90 = 0.89$ ₪	תיעוד שקילות נספח 45.
מוצרלה	99 ₪	102 גרם	87 גרם	15 גרם	$0.015 * 99 = 1.4$ ₪	תיעוד שקילות נספח 46.
סלמון	110.90 ₪	235 גרם	221 גרם	10 גרם	$0.01 * 110.90 = 1.1$ ₪	תיעוד שקילות נספח 47.

רכישה מס' 10 – 21.1.2025 – סניף קרית אונו

50. ביום 21.1.2025 ביצע התובע רכישה בסניף חרשת בקרית אונו. המוצרים נשקלו יחד עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקל האריזות, לפי תעריף המוצרים שרכש.

- חשבונית רכישה מיום 21.1.2025 בסניף קרית אונו מצ"ב כנספח 48.

51. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
סלמון	110.90 ₪	680 גרם	לא נשקל	30 גרם	$3.3 \text{ ₪} = 0.03 * 110.90$	תיעוד שקילות נספח 49.
אמנון	35.9 ₪	330 גרם (משקל ביתי – 325)	315 גרם	10 גרם	$0.35 \text{ ₪} = 0.01 * 35.9$	תיעוד שקילות נספח 50.
גביניות	47 ₪	110 גרם	104 גרם	6 גרם	$0.28 \text{ ₪} = 0.006 * 47$	תיעוד שקילות נספח 51.
שרי	16.9 ₪	270 גרם (משקל ביתי – 268)	256 גרם	12 גרם	$0.2 \text{ ₪} = 0.012 * 16.9$	תיעוד שקילות נספח 52.
פרגית	79.90 ₪	182 גרם (משקל ביתי – 186)	169 גרם	17 גרם	$1.3 \text{ ₪} = 0.017 * 79.90$	תיעוד שקילות נספח 53.
שניצל	59.90 ₪	258 גרם (משקל ביתי – 260)	240 גרם	20 גרם	$1.19 \text{ ₪} = 0.02 * 59.90$	תיעוד שקילות נספח 54.

סיכום הפרק העובדתי – אין ולא יכול להיות ספק כי מדובר בהפרה שיטתית

52. ראינו, אפוא, שככלל (למעט שני חריגים), התובע חויב לשלם עבור משקל האריזות לפי תעריף המוצרים שרכש. מדובר בהתנהלות שיטתית וגורפת של הרשת. אין ולא יכול להיות מוצרים חולק על כך.

53. התובע תיעד 10 רכישות של עשרות רבות של מוצרים ממגוון קטגוריות (עוף, דגים, ירקות, מאפים, פיצוחים, מעדניה ועוד) במספר רב של מועדים שונים לאורך תקופה ארוכה, בכל הסניפים של הרשת. כאמור, בכל הרכישות הנ"ל הוא חויב לשלם שלא כדין עבור משקלי אריזות, סך כולל של 36.22 ₪.

1. פנייה מוקדמת

54. הגם שהדין אינו מחייב פניה מקדימה בטרם הגשת תובענה ייצוגית, פנה התובע אל הנתבעת בפנייה מוקדמת בטרם הגשת התובענה. הפניה נשלחה ביום 10.2.2025.

- פנייה מוקדמת מיום 10.2.2025 (ללא נספחים) מצ"ב כנספח 55.

55. למרות תזכורות חוזרות ונשנות, הנתבעת עיכבה את תשובתה עוד ועוד. מענה לפנייה ניתן רק בחלוף כחודשיים ממועד הפנייה – ביום 10.4.2025. הנתבעת הכחישה את עילות התביעה וטענה שהיא "מבצעת הפחתה כדין של משקלי אריזות לכל המוצרים הרלוונטיים". הנתבעת הציגה במכתב צילום של חשבוניות ומדבקות שמהם היא ביקשה להוכיח שהיא נוהגת כדין. ביחס לרכישות שהוצגו בפניה המקדימה נטען שהן "מייצגות סיטואציה פרטית ונקודתית ולא תופעה נרחבת". הנתבעת גם הציעה הצעה אותה ביקשה שלא להציג בפני ערכאה שיפוטית כלשהי, ולכן הסעיף הרלוונטי למכתב נמחק.

• **מכתב מיום 10.4.2025 מצ"ב כנספח 56.**

56. ביום 23.4.2025 השיב התובע למכתב הנתבעת. התובע ציין כי הוא שמח לראות שבעקבות מכתבו, הרשת התחילה לתקן את דרכה (גם אם באופן חלקי). התיעודים שהוצגו במכתב על קיזוז אריזות מוצרי בשר ועוף, שרי ומוצרי מעדניה מעידים כי התיקון נעשה רק לאחר ובעקבות הפניה המוקדמת. עם זאת, צוין כי ברור שאין די בכך ויש לפצות את הציבור בגין הגביה בלתי חוקית שהנתבעת ביצעה. עוד צוין שבידי התובע ראיות נוספות (שלא צורפו למכתב) מרכישות נוספות שבוצעו בכלל סניפי הרשת שמעידות על הפרה שיטתית של הרשת.

• **מכתב מיום 23.4.2025 מצ"ב כנספח 57.**

57. הצדדים ניהלו מו"מ, אולם לא הגיעו להסכמות.

58. יצוין עוד כי בשלב המו"מ הנתבעת "נזכרה" לטעון שהוגש כנגדה הליך משפטי בסוגיה זו שמייתר לכאורה את ההליך דנן (ת"צ 57041-05-23 עטר נגד פרשמרקט בע"מ (התיק אוחד עם ת"צ (מחוזי מרכז) 69044-05-23 אביטבול נ' פרשמרקט בע"מ (נבו 28.8.2024)). התובע סבור שטענה זו מחוסרת בסיס עובדתי ומשפטית. אם הנתבעת תעמוד על טענה זו – מענה לכך יינתן במקום ובזמן המתאים לכך.

59. יצוין כי גם לאחר ההידברות בין הצדדים, ביצע התובע רכישות נוספות בסניפי הנתבעת. עלה מהן כי בוצע תיקון, אולם חלקי בלבד. ביחס לחלק מן המוצרים אין קיזוז כלל וביחס לחלק הקיזוז חלקי. להלן נציג את הנתונים.

ז. רכישות שבוצעו לאחר משלוח הפניה המוקדמת מעידות שהנתבעת החלה בתיקון ההפרה רק לאחר ובעקבות הפניה המוקדמת, אך בכל מקרה עדיין קיימות הפרות

60. ביום 31.7.2025 ביצע התובע רכישה בסניף גבעת שמואל. לצערו של התובע, הוא שכח את המוצרים כאשר פגש חבר בסמוך למועד הקניה, ולכן הוא לא ביצע שקילות. מהחשבונית ניתן להיווכח שבוצע קיזוז ביחס לאמנון, ענבים ושרי. הקיזוז מצוין מתחת לשורת החיוב, אם כי לא ברור אם מדובר בקיזוז מלא או חלקי. עם זאת, ביחס לבוטן אמריקאי וגבינה לא מופיעה שורת קיזוז. התובע גם הבחין שהעובדים ששקלו את הבוטן והגבינה לא ביצעו הפחתה של האריזה.

• **חשבונית רכישה מיום 31.7.2025 מצ"ב כנספח 58.**

61. ביום 6.8.2025 ביצע התובע רכישה נוספת בסניף גבעת שמואל. ברכישה זו ביחס לחלק מן המוצרים לא בוצע קיזוז כלל וביחס לחלקם בוצע קיזוז חלקי.

• **חשבונית רכישה מיום 6.8.2025 מצ"ב כנספח 59.**

62. להלן יפורטו נתוני הרכישה:

המוצר	מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצר	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות
ענבים	21.90 ₪	407 גרם	389 גרם	54.4 גרם (קוֹז 38 גרם בלבד)	$0.018 \times 21.90 = 0.39$ ₪	תיעוד שקילות נספח 60.
גרעין שחור	35 ₪	94 גרם	82.7 גרם	27 גרם (קוֹז 16 גרם בלבד)	$0.011 \times 35 = 0.38$ ₪	תיעוד שקילות נספח 61.
גבינה					בוצע קיזוז מלוא משקל האריזה	
אמנון	34.9 ₪	515 גרם	488 גרם	25 גרם (לא מצוין קיזוז כלל)	$0.025 \times 34.9 = 0.87$ ₪	תיעוד שקילות נספח 62.
מאפים	50 ₪	98 גרם	93 גרם	5.8 גרם (לא מצוין קיזוז כלל)	$0.006 \times 50 = 0.3$ ₪	תיעוד שקילות נספח 63.
גרעין אבטיח					בוצע קיזוז מלוא משקל האריזה	
מאפים	50 ₪	78 גרם	72.5 גרם	5.7 גרם (לא מצוין קיזוז כלל)	$0.006 \times 50 = 0.3$ ₪	תיעוד שקילות נספח 64.

ח. הצורך בתובענה ייצוגית

63. בעבור התובע, ויתר הצרכנים מדובר בשקלים בודדים (ולעתים פחות) בכל קנייה. לעומת זאת, הרשת גורפת מכך הון עתק. במקרה דנן, מדובר בהתנהלות שלא בתום לב, המכונה בשפת העם "שיטת מצליח". התנהלות, שבין היתר, לצורך מיגורה נוצר חוק תובענות ייצוגיות כאמור בס' 1 לחוק זה:

"מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, לשם שיפור ההגנה על זכויות, ובכך לקדם בפרט את אלה:
 (1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים;
 (2) אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו;
 (3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין;
 (4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות."

64. להכרה בחשש של בית המשפט מדרך פעולה זו, המכונה "שיטת מצליח", ראה ת"א (ב"ש) 3202-09 דור-אלון אנרגיה בישראל בע"מ נ' יצחק דהן (פורסם בנבו) [12.09.2011]. כאמור, חלק ממטרות החוק הינן החשש לניצול הצרכנים וחיזוק יכולתם להתמודד עם תופעת "שיטת מצליח". לענין זה ניתן לראות גם בת"ק (י-ם) 3375/09 רפאל נ' סלקום (פורסם בנבו, 20.08.09):

"חוק הגנת הצרכן מכיל סעיפים רבים המתאימים למקרה הרגיל והנדוש של אזרח מן השורה העומד מול עסק מסחרי וברור לכולנו כי אין מדובר בצדדים זהים בכוחם ויכולותיהם... מטבע הדברים רוב העסקות הצרכניות הן בסכום שאיננו גבוה. לא רק זאת אלא שהטירחה וכאב הראש אינם שווים לציבור להתעסק עימם. המציאות הראתה שהציבור פשוט העדיף פעמים רבות לוותר על זכויותיו מאשר לנסות למצותן. מאידך גיסא, לצד השני (בתי העסקים) הייתה מוטיבציה רבה הרבה יותר להילחם על כיסם משום שהם תלויים בכך. יתירה מכך, גם אם זכה הצרכן במשפטו, הרי לא יכל להוכיח נזק משמעותי. ממילא היו הפיצויים נמוכים ולא תאמו את מידת המאמץ וההשקעה שנדרשו ממנו. אשר לכן למרות שבתאוריה היו לצרכן אפשרויות לפיצוי על נזקיו, למעשה לא עשה בהם הציבור שימוש

מספיק. יצא כי פעמים רבות השתלם לספקים ולמשווקים להפר את חוקי הגנת הצרכן, בבחינת "שיטת מצליח". אם יתבע הצרכן, הרי יקבל את מה שיגיע לו ואולי מעט יותר. אך אם לא יתבע (המקרה הרגיל) הרי יד החברה על העליונה. כלכלית לכן השתלם לעיתים להפר את חוקי הגנת הצרכן, וזאת לא ניתן היה לקבל".

ט. עילות התביעה של התובע ושל הקבוצה

ט.1. הפרת ס' 2 לחוק הגנת הצרכן - הטעיה

65. ס' 2(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הצרכן) קובע כי:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה: (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות; (2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

66. בדנ"א 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, נז (6) 385 (להלן – דנ"א ברזני), קבע בית המשפט מסמרות בחובת הזהירות של העוסק באיסור הטעיה בקובעו כי:

"האיסור איסור הוא על התנהגות, ועוסק עובר על לאו של איסור הטעיה גם אם דבר שהוא עושה – במעשה או במחדל – אך "עלול להטעות" צרכן, קרי גם אם איש לא הוטעה כלל מאותו דבר שעשה. כנדרש מכך, וכחוראת סעיף 23(א)(1) לחוק, עוסק עובר עבירה וצפוי לעונש אם "עשה דבר העלול להטעות צרכן בניגוד להוראות סעיף 2". סטנדרט ההתנהגות הנדרש בהוראת סעיף 2(א) סטנדרט גבוה הוא מן המקובל בהוראות חוק אחרות...

חובה זו שבחוק הגנת הצרכן נועדה כמובן להגן על הצרכן: להבטיח לצרכן כי יקבל מידע אמין על נכס או על שירות המוצעים לו, כדי שיוכל להחליט באורח שקול אם יבצע עסקה ואם לאו. ראו המבוא להצעת חוק הגנת הצרכן, תש"ס-1980, בעמ' 302; השוו ע"א 1304/91 טפחות – בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' ליפרט, בעמ' 326".

67. בענייננו, הרשת מטעה את הצרכנים, הן במעשה והן במחדל.

במעשה: בכך שהיא מחייבת את הצרכנים במשקל האריזה כאילו הייתה המוצר עצמו.

במחדל: בכך שהיא אינה מגלה לצרכנים – בניגוד לדין – מהו מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה ובכך שהיא איננה מקזזת את משקל האריזה.

68. דרך פעולת הרשת הטענה בפועל (ובוודאי עלולה להטעות) את התובע וללא ספק הוטעו עוד צרכנים רבים נוספים שרכשו מהרשת מוצרים שקילים, ובפועל הוטעו כמתואר לעיל.

69. כאן המקום להפנות שוב להנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן מיום 25.12.2012 – "מוצר הנארז בבית העסק" אשר הרשת מפרה אותן באופן גס.

ט.2. הפרת הוראות חוק המכר, תשכ"ח-1968

70. ס' 20 (ב) לחוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן – חוק המכר) קובע כי:

"נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי".

71. מחיר המוצרים מושא התובענה נקבע לפי משקל. אין חולק על כך. זאת ע"פ מחיר קבוע מראש של X ש"ח עבור ק"ג. בהתאם לכך, ועל פי הוראות ס' 20 (ב) לחוק המכר – מחיר המוצרים אמור היה להיות על פי המשקל הנקי, דהיינו **ללא משקל האריזה**. אולם, הרשת מפרה הוראה זו. היא אינה מנכה את משקל האריזה ומחייבת את הצרכן לשלם על משקל האריזה, ועוד במחיר של המוצר עצמו.

3.ט. הפרת ס' 17 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981

72. בפרק ג' פורטה המסגרת הנורמטיבית בסוגיית קיזוז משקל האריזה. הראנו לעיל כי התנהלות הרשת מהווה הפרה של סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן ואין טעם לשוב על הדברים.

4.ט. הפרת חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973

73. המקרה הנדון מהווה גם הפרה חוזה על פי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן – **חוק החוזים**).

74. כאשר הרשת מציעה לצרכן לרכוש מוצרים על פי משקל הרי זו הצעה בהתאם לס' 2 לחוק החוזים. כאשר הצרכן רוכש את המוצרים, הרי שזוהי פעולת קיבול שיוצרת את הקשר המשפטי המחייב בהתאם לס' 5 לחוק החוזים. סטייה של הרשת מהתחייבותה (על-ידי חישוב וחיוב הצרכן בגין משקל האריזה כאילו הייתה חלק מהמוצר עצמו מבלי לגלות זאת לצרכן) או קיומה בחוסר תום לב עולה לכדי הפרת חוזה. עמדו על עניין זה המלומדים פרידמן וכהן בספרם חוזים כרך א' עמ' 214:

"בעקרון, הצעה שתקבל במעשה לביצוע החוזה (להבדיל מהתנהגות אחרת), כאשר המציע מעוניין להיות קשור רק עם ביצוע המעשה; כאשר אין הוא מעוניין בהבטחה לביצועו של המעשה, אלא במעשה עצמו. בחלק גדול מן המקרים הללו מדובר בהצעות המופנות לציבור. סעיף 2 לחוק החוזים קובע מפורשות כי "הפניה יכול שתהא לציבור". סעיף 6(א) משלים אותו במובן זה שהוא מאפשר קיבול במעשה, היא דרך הקיבול הנפוצה של הצעה המופנית לציבור".

75. חשוב לזכור שצרכן הרוכש מוצרים רבים מרשת מסוימת, מצפה למידה גבוהה של אמינות מצידה של אותה רשת. הוא מאמין שהרשת תעמוד בכל התחייבויותיה ולא "תנפח" באופן פיקטיבי את "משקל" המוצר ותגבה ממנו סכומים עודפים עבור משקל של אריזות. כאשר הרשת גובה מן חלקות סכום עודף עבור אריזות, זכאי חלקות להשבת הסכום שנגבה ביתר. לעניין זה יפים דבריה של כבוד השופטת דורנר בדנ"א ברזני:

"התקשרויות צרכניות רבות מבוססות על מידה רבה של אמון של הצרכנים בספקים. במסגרות יחסים שכאלה אין צרכנים מצופים לבדוק, לפני רכישת השירות, כי ייגבה מהם המחיר שהוצהר, אלא יכולים הם לסמוך על הספקים כי לא יגבו יותר ממחיר זה. אם במועד מאוחר יותר יגלה הצרכן כי נגבה ממנו סכום עודף, יוכל לדורשו ולקבלו. לכך עוגן חזק בדוקטרינות החוזיות המקובלות, על-פיהן אם הספק גובה מחיר הגבוה מהמחיר הנכון על-פי פרסומיו, זכאים הצרכנים להשבת הפער; ואף במציאות החיים הנבנית על בסיסן, שבה נוהגים הצרכנים, בפועל, לתת אמון בספקים מבלי לבדוק את התאמתה של כל עסקה ועסקה לפרסומים.

פרסום של ספק אודות מחיר מסוים מצמיח זכאות לצרכנים שלא לשלם מחיר גבוה ממנו. ממילא, אם בפועל יגבה הספק מחיר גבוה יותר, תהיה זו הפרת חוזה, המצמיחה זכאות לסעד כספי אף לצרכנים שלא נחשפו לפרסום. זכאות זאת ניתן לבסס לפחות על שלוש דרכים שונות אלה.

...

על בסיס תפיסה משפטית זאת, ללא תלות בדרך המדויקת שבה היא מבוססת, נוהגים צרכנים בפועל. צרכנים ישראלים טיפוסיים אינם בודקים ואין מצפים מהם לבדוק כי המחירים שנגבו מהם עבור כל מוצר ומוצר בסופרמרקט זהים למחירים הנקובים על-גבי

המוצר, ולא-כל-שכן אינם בודקים ואין מצפים מהם לבדוק כי נהנו מן ההוזלות שעליהן הצהירה בפרסומיה הרשת שבה קנו..."

[בהערת אגב יצוין שבדנ"א ברזני השופטת דורנר הייתה בדעת מיעוט, אך לגבי הנקודה דנן לא היה חולק, ויתר השופטים לא התייחסו אליה].

74. דבריה של כבוד השופטת דורנר מלמדים בצורה הברורה ביותר כי הרשת ניצלה את אמונו של התובע והפרה את החוזה עמו בכך שגבתה ממנו סכומים שלא כדין. כתוצאה מכך, זכאי התובע וכלל הצרכנים שנפגעו באופן דומה מהנתבעת לסכום שנגבה מהם ביתר.

5.ט. הפרת חובת תום הלב והחובה לנהוג בדרך מקובלת

77. הרשת שוקלת את המוצרים הנמכרים על ידה עם משקל האריזה. בעת הרכישה היא לא מנכה את משקל האריזה, אלא מחייבת את הצרכן לשלם עבור משקל האריזה במחיר שבו נמכר המוצר עצמו, והכל מבלי לגלות לצרכן זאת.

78. פעולות אלו מהוות חוסר תום לב במשא ומתן לכריתת חוזה וכן הפרת חובת תום הלב בקיום ההתחייבות. לחלופין, מדובר בהפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת – הכל בניגוד גמור להוראות סעיפים 12(א) ו-39 לחוק החוזים המעגניים את החובה היסודית והבסיסית ביותר והיא: **"לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב"**.

6.ט. עשיית עושר ולא במשפט

79. מקור נוסף לחובת ההשבה המוטלת על הרשת הינו מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979. סעיף 1 (א) לחוק זה קובע את התנאים להשבה, בהאי לישנא:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה."

80. בדנ"א 20/82 אדרס חמרי בנין בע"מ נ' הרלו אנד גו'ס ג.מ.ב.ה, מב (1) 221, נקבעו העקרונות ליישום של דיני עשיית עושר ולא במשפט. בין השאר נאמר שם כך:

"על השופט לפרש את הוראת המחוקק על-פי תכלית החקיקה. התכלית היא, בין השאר, מניעת התעשרות שלא כדין, ועל רקע תכלית זו יש לפרש את הוראתו הכללית של המחוקק. ביסוד תכלית זו עומדת התפיסה, שלה נתן ביטוי הלורד מנספילד (mansfield) בפרשת moses, לפיה יש להורות על השבה, מקום שתחושת המצפון והיושר (ex aequo et bono) מחייבת השבה. "יושר" זה אינו "יושר" טכני. הוא אף אינו עניין סובייקטיבי של השופט. "לא רגש הצדק של השופט האינדיווידואלי קובע אלו הן נסיבות המחייבות השבה על-פי כללי היושר... (הנשיא זוסמן בע"א 827/76, בעמ' 157), ואין אנו תלויים במה שמ"מ הנשיא השופט זוסמן כינה "צדק פרטיזני", של שופט אינדיבידואלי" (ע"א 280/73, בעמ' 603). אמת המבחן המדריכה אותנו היא תחושת הצדק וההגינות של הציבור הנאור בישראל (ראה ע"א 461/62)"

81. בעניינו, הרשת גבתה מהצרכנים סכום כסף העודף מכפי שהגיע לה על פי דין. סכום זה נתקבל בהיעדר זכות שבדין. בהתאם לכך, לתובע עומדת הזכות לקבל את סכום הכסף העודף ששילם.

7.ט. הפרת חובה חקוקה

82. ס' 63 לפקודת הנזיקין קובע כי:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט

פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

83. הרשת מפרה מספר רב של חיקוקים, ובכל זאת, חוק חגגת הצרכן, חוק המכר, ועוד, הכל כפי שפורט לעיל.

י. הנזק

84. כפי שצוין לעיל בהרחבה, התובע סבל נזקי ממון ונזקים שאינם ממוניים.

85. תקנה 2(א)(7) לתקנות קובעת כי בתובענה ייצוגית יש לציין את: **"הסכום או השווי המשוערים של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה והאופן שבו חושב או הוערך סכום התביעה; ככל שסבור התובע כי לא ניתן לשער את הסכום או השווי המשוערים כאמור – יפרט הוא את הסיבה לכך"**.

86. התובע הוכיח לעיל את נזקו האישי, הנובע מגבייה בלתי חוקית בסך של 38.46 ₪.

87. בענייננו, עסקינן בנזקים ממוניים ולא ממוניים של התובע וחברי הקבוצה אשר סבלו (ועודם סובלים), בין היתר, מנזקים כספיים בגין חיוב יתר שלא כדין, מעוגמת נפש רבה ותחושות שליליות. נזקו הלא ממוני של התובע נאמד, בזהירות, על סך של 12 ₪ (1 ₪ לכל רכישה).

88. כפי שנאמר, אין בידי התובע את מלוא הנתונים בנוגע לקבוצה ולהיקף המדויק של הנזק, ואין ביכולתו להעריך במדויק אף את נזקו האישי (שכן לתובע אף אין פרטים של כל רכישות העבר שביצע) ואת נזק הקבוצה בכללותה. שאלת היקף הנזק, היא שאלה שעל בית המשפט הנכבד להכריע בה במסגרת הדיון בתביעה עצמה, ועל התובע בשלב הבקשה לאישור כייצוגית להצביע על קיומו של נזק לכאורי (בשונה מהיקפו) (ראה, למשל, סי' 8 לחוק).

89. יחד עם זאת, התובע יכול להעריך כי בשל גודלה של הרשת המונה מספר סניפים והיקף עסקאותיה, ובהתחשב בתדירות העוולות אשר מבוצעות יום ביומו, מדובר בסכומים גדולים העולים, לכל הפחות, לכדי מיליוני שקלים.

90. היות וברשות הרשת קיימים רישומים של כל העסקאות אשר נערכו בינה לבין הצרכנים, וכן נתונים אודות המוצרים אותן היא רוכשת מספקים ונתונים רלוונטיים אחרים, אשר כולם ניתנים למיון ולסינון בנקל על ידה, שאלת כימות הנזק הספציפי שנגרם לתובע ולכל אחד מחברי הקבוצה תהיה ניתנת לאומדן מקורב יותר רק לאחר קבלת נתונים מהנתבעת בדבר היקף מכירת המוצרים מושא התובענה. התובע שומר על זכותו להגיש בקשה נפרדת לגילוי מסמכים בנוגע להיקף המוצרים שהרשת מוכרת בהתאם למשקלם.

91. לצורך הערכת הנזק המצרפי המדויק שנגרם לחברי הקבוצה, יש צורך כמובן בקבלת נתונים מהרשת. התובע שומר על זכותו לתקן ולפרט את טענותיו עם קבלת הנתונים הנדרשים לצורך חישוב הנזק.

יא. הסעדים המבוקשים

יא.1. סעד הצהרתי וצו עשה

92. בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו הצהרתי כנגד הרשת הקובע כי היא הפרה את חוראות הדין, כפי שפורט לעיל במסגרת בקשה זו.

93. בנוסף, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו עשה וצו מניעה המורה לרשת לחדול מהפעולות הבלתי חוקיות ולקיים את חוראות הדין כאמור לעיל, ובכלל זאת להפחית את משקל האריזות.

2.א. פיצוי כספי

94. התנהלות הרשת מזכה את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בסעדים של השבה, פיצויי הסתמכות ולעיתים אף פיצויי קיום.

95. על הפיצויים בגין הפרת חובת תום הלב יש להוסיף פיצוי בגין נזק לא ממוני בשל הפגיעה בנוחות ובאוטונומית הרצון של התובע ובשל עוגמת נפש. ס' 13 לחוק החוזים - תרופות קובע כי: **"גרמה הפרת החובה נזק שאינו נזק ממון, רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים בעד נזק זה בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין."**

96. לקוח שמחליט לבצע קניות ברשת כלשהי, מאמין כמובן שיחויב אך ורק בגין מוצרים שרכש (ולא בגין האריזה). כגודל האמון שניתן בעוסק, כך גדלה בהתאמה תחושת הכעס והעלבון הנלוות לתגלית שהעוסק הטעה ופעל בחוסר תום לב. במקרה דנן התובע התאכזב עד מאוד לגלות שהרשת פשוט הונתה אותו עת חייבה אותו בגין משקל האריזה בכדי לייקר את המוצרים בצורה מלאכותית ולגרוף לכיסה הון עתק.

97. מדובר בפעולה מקוממת אשר מצדיקה את חיוב הרשת בפיצוי הצרכנים רק בגין עוגמת הנפש שנגרמה להם בגין כך ובשל הפגיעה באמון שנתנו הצרכנים ברשת.

98. חישוב הסכומים המגיעים לחברי הקבוצה מצריך בירור ובדיקה של הנתונים המדויקים. כאמור לעיל, נתונים אלו אינם מצויים בידי התובע ואין לו גישה אליהם. במסגרת ההליכים המקדמיים יבקש התובע לקבל לידיו נתונים אלו על מנת שניתן יהיה לכמת באופן מדויק את סכום הנזק אשר נגרם לחברי הקבוצה.

99. בנוסף ואז לחלופין, בית המשפט הנכבד יתבקש להשתמש בסמכותו על פי ס' 20(א) לחוק ולהורות על כל סעד אשר יראה לו צודק וראוי במקרה זה.

3.א. גמול לתובע ושכ"ט לב"כ התובע

100. בהתאם לתקנה 2(א)(12) לתקנות, התובע עותר לקביעת גמול בשיעור של לפחות 5% משווי ההטבה לציבור. בנוסף, בהתאם לתקנה 2(א)(11) לתקנות התובע עותר לקביעת שכר טרחה לעורך הדין המייצג בהתאם לשיעורים שנקבעו בהחלטת בית המשפט העליון בע"א 2046/10 שמש נ' רייכרט (פורסם בנבו 23.05.12):

"על כל סכום שנגבה בפועל עד ל- 5 מליון ₪, ייפסק לטובת בא הכח המייצג שכר טרחה בשיעור של 25%; על כל סכום שנגבה בפועל בין 5 מליון ₪ ל- 10 מליון ₪ יפסק שכר טרחה בשיעור של 20%; ועל כל סכום שנגבה בפועל מעל 10 מליון ₪, ייפסק שכר טרחה בשיעור של 15%."

101. הגמול ושכר הטרחה המבוקשים אינם כוללים את שכר הטרחה וההוצאות בגין הדיון בבקשת האישור.

יב. סיכום

102. מוגשת בזאת בקשה לאישור תביעה כייצוגית. מקור התביעה הוא בפעולות הפוגעות בצרכנים בחוסר תום לב חמור. התמונה העולה ממעשיה של הרשת היא של הטעייה צרכנית ו/או מצג שווא ו/או הפרת חובות גילוי ו/או עשיית עושר ולא במשפט ו/או הפרת חובות מכוח חוק הגנת הצרכן, הכל כמפורט לעיל.
103. לביהמ"ש קיימת הסמכות העניינית והמקומית לדון בבקשה לאור סכום התביעה ומקום המעשה שבשלו הוגשה התביעה (חלק מסניפי הנתבעת מצויים בתחום שיפוטו של בית המשפט הנכבד).
104. התובע עיין בפנקס התובענות ומצא כי בעבר הוגשו כנגד הנתבעת בקשות לאישור תובענה ייצוגית המעלות שאלות זהות או דומות (ר' פירוט בכותרת לבקשה ובפרק ד').

 עדיאל זהבי, עו"ד
 ב"כ התובע

נספח 66 :

יפוי כוח - בניה סופר חביב

(עמודים 286 עד 286)

ייפוי כוח

אני, הח"מ **בניה יוסף ח. ת.ז. 036487429**, ממנה בזה את עו"ד עדיאל דהן מ.ר. 80669, לחיות בא-כוחי בעניין **תביעה ייצוגית כנגד פרשמרקט בע"מ (סופר חביב)**. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא כוחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן הכל בקשר לעניין הנ"ל ולכל הנובע ממנו, כדלקמן:

1. לחתום ולהגיש בשמי כל תובענה; תביעה או תביעה שכנגד; כל בקשה; תשובה; הגנה; התנגדות; בקשה למתן רשות לערער; ערעור; דיון נוסף; הודעה; טענה; השגה; ערר או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל. ומבלי לפגוע באמור לעיל גם להודות או לכפור בשמי במשפטים פליליים.
2. לחתום על ולשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרזת פשיטת רגל או פירוק גוף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
3. לייצג ולהופיע בשמי ובמקומי בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי הדין למיניהם, לשכת ההוצאה לפועל, רשויות ממשלתיות, עיריות, מועצות מקומיות ו/או כל רשות אחרת, עד לערכאה העליונה, ככל שהדברים נוגעים או קשורים לעניין הנ"ל.
4. לנקוט בכל הפעולות הכרוכות בייצוג האמור והמותרות על פי סדרי הדין הקיימים או שיחיו קיימים בעתיד ובכללם הזמנת עדים ומינוי מומחים, והכל על פי הדין שיחול וכפי שבא כוחי ימצא לנכון.
5. למסור כל עניין הנובע מהעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררות כפי שבא כוחי ימצא לנכון.
6. להתפשר בכל עניין הנובע מהעניין האמור לעיל לפי שיקול דעתו של בא כוחי ולחתום על פשרה כזו בבית המשפט או מחוץ לכתלי בית המשפט.
7. להוציא לפועל כל פסק דין או החלטה או צו; לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולנקוט בכל הפעולות המותרות על פי חוק ההוצאה לפועל ותקנותיו.
8. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כוחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע או הנוגע לעניין הנ"ל.
9. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין בקשר לעניין הנ"ל לרבות הוצאות בית המשפט ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמתאים.
10. לבקש ולקבל מידע שהנני זכאי לקבלו על פי כל דין מכל מאגר מידע של רשות כלשהי הנוגע לעניין הנ"ל.
11. להופיע בשמי ולייצג אותי בעניין הנ"ל בפני רשם המקרקעין בלשכות רישום המקרקעין; לחתום בשמי ובמקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עסקה המוכרת על פי דין וליתן הצהרות, קבלות ואישורים, וכן לקבל בשמי ובמקומי כל מסמך שהנני רשאי לקבלו על פי דין.
12. לייצג ולהופיע בשמי בפני רשם החברות או רשם השותפויות; לחתום בשמי ובמקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרישום גוף משפטי; לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ובכלל דבר הנוגע לו; לבצע כל פעולה בקשר לאותו גוף משפטי.
13. להעביר ייפוי כוח זה, על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את ענייני הנ"ל לפי ראות עיניו, ובכלל זה לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון וראוי בקשר עם המשפט או עם העניין הנ"ל והריני מאשר מראש את מעשיו או מעשי ממלאי המקום מתוקף ייפוי כוח זה.

ולראיה באתי על החתום, היום 9 לחודש פברואר שנת 2025

בניה יוסף ח.